

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 23.11.2016
COM(2016) 853 final

2016/0363 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2016) 377}

{SWD(2016) 378}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας 2014/59/ΕΕ (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών ή BRRD) αποτελούν μέρος μιας νομοθετικής δέσμης που περιλαμβάνει, επίσης, τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ή CRR), της οδηγίας 2013/36/ΕΕ (οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ή CRD) και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 (κανονισμός για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης ή SRMR).

Κατά τα τελευταία έτη, η ΕΕ έθεσε σε εφαρμογή μια σημαντική μεταρρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, για να ενισχύσει την ανθεκτικότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην ΕΕ, κυρίως με βάση τα παγκόσμια πρότυπα που έχουν συμφωνηθεί με τους διεθνείς εταίρους της ΕΕ. Ειδικότερα, η δέσμη μεταρρυθμίσεων περιλάμβανε τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 (κανονισμός για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ή CRR) και την οδηγία 2013/36/ΕΕ (οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις ή CRD), σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και εποπτείας των ιδρυμάτων, την οδηγία 2014/59/ΕΕ (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών ή BRRD), για την ανάκαμψη και την εξυγίανση ιδρυμάτων, και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 806/2014 για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRM).

Τα μέτρα αυτά ελήφθησαν ως απάντηση στη χρηματοπιστωτική κρίση που εκδηλώθηκε κατά την περίοδο 2007-2008. Η απουσία κατάλληλων πλαισίων διαχείρισης και επίλυσης κρίσεων ανάγκασε τις κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο να μεριμνήσουν για τη διάσωση των τραπεζών κατόπιν της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ο επακόλουθος αντίκτυπος στα δημόσια οικονομικά, καθώς και το ανεπιθύμητο κίνητρο «κοινωνικοποίησης» του κόστους πτώχευσης τραπεζών, έχουν καταδείξει ότι χρειάζεται μια διαφορετική προσέγγιση για τη διαχείριση τραπεζικών κρίσεων και την προστασία της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Εντός της Ένωσης, σύμφωνα με τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει σε διεθνή φόρα, η οδηγία 2014/59/ΕΕ (οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (BRRD)¹ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 (κανονισμός για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (SRMR))² έχουν καθιερώσει ένα εύρωστο πλαίσιο εξυγίανσης των τραπεζών, για την αποτελεσματική διαχείριση των τραπεζικών κρίσεων και τη μείωση του αρνητικού αντίκτυπου τους στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τα δημόσια οικονομικά. Το εργαλείο που αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο ενός εύρωστου πλαισίου εξυγίανσης είναι η διάσωση με ίδια μέσα («bail-in»), η οποία συνίσταται στην απομείωση του χρέους ή τη μετατροπή χρεωστικών απαιτήσεων ή άλλων υποχρεώσεων σε μετοχικό κεφάλαιο, σύμφωνα με μια προκαθορισμένη ιεράρχηση. Το εργαλείο μπορεί να χρησιμοποιείται για την απορρόφηση ζημιών και την εσωτερική ανακεφαλαιοποίηση ενός ιδρύματος που βρίσκεται σε σημείο πτώχευσης ή κινδυνεύει να πτωχεύσει, ούτως ώστε να αποκατασταθεί η

¹ Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1.

βιωσιμότητά του. Ως εκ τούτου, το βάρος της πτώχευσης ενός ιδρύματος θα πρέπει να το επωμίζονται οι μέτοχοι και άλλοι πιστωτές, αντί για τους φορολογουμένους.

Ένας από τους βασικούς στόχους της BRRD είναι να διευκολύνει την απορρόφηση των ζημιών από τον ιδιωτικό τομέα, σε περίπτωση τραπεζικής κρίσης. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, όλες οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να πληρούν την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων («MREL»), για να εξασφαλίζεται η διαθεσιμότητα επαρκών χρηματοοικονομικών πόρων για απομείωση ή μετατροπή σε μετοχικό κεφάλαιο. Βάσει της BRRD, η MREL δεν συνεπάγεται γενική απαίτηση για υποχρεωτική χαμηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα των επιλέξιμων μέσων για τους σκοπούς της MREL. Αυτό σημαίνει, στην πράξη, ότι μια υποχρέωση που είναι επιλέξιμη για τη MREL, σε περίπτωση αφερεγγυότητας μπορεί να καταταχθεί επί ίσοις όροις (*pari passu*) με ορισμένες άλλες υποχρεώσεις που δεν προσφέρονται για διάσωση με ίδια μέσα σύμφωνα με τη BRRD, όπως οι λειτουργικές υποχρεώσεις, π.χ. βραχυπρόθεσμα διατραπεζικά δάνεια, ή ορισμένες άλλες υποχρεώσεις που προσφέρονται για διάσωση με ίδια μέσα, αλλά θα μπορούσαν να εξαιρεθούν από τη διάσωση με ίδια μέσα βάσει διακριτικής ευχέρειας, εάν η αρχή εξυγίανσης μπορεί να δικαιολογήσει ότι είναι δύσκολο να χρησιμοποιηθούν για διάσωση με ίδια μέσα, για λόγους επιχειρησιακής εκτέλεσης ή κινδύνου αλυσιδωτών επιπτώσεων στο σύστημα (π.χ. παράγωγα). Αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταστάσεις όπου οι κάτοχοι ομολόγων που έχουν χρησιμοποιηθεί για διάσωση με ίδια μέσα ενδέχεται να ισχυριστούν ότι έχουν τύχει δυσμενέστερης μεταχείρισης στο πλαίσιο της εξυγίανσης απ' ό,τι βάσει μιας υποθετικής διαδικασίας αφερεγγυότητας. Σε αυτή την περίπτωση, θα πρέπει να αποζημιωθούν με χρηματοδοτικά μέσα του Ταμείου Εξυγίανσης. Για την αποφυγή του κινδύνου αυτού, οι αρχές εξυγίανσης μπορεί να αποφασίσουν ότι η απαίτηση MREL θα πρέπει να τηρηθεί με μέσα που κατατάσσονται, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, χαμηλότερα από άλλες υποχρεώσεις, που είτε δεν είναι εκ του νόμου δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για διάσωση με ίδια μέσα ή είναι δύσκολο να χρησιμοποιηθούν για διάσωση με ίδια μέσα («απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας»).

Σε παγκόσμιο επίπεδο, το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ) δημοσίευσε, στις 9 Νοεμβρίου 2015, τους όρους λειτουργίας («Term Sheet») της συνολικής ικανότητας απορρόφησης ζημιών (Total Loss-absorbing Capacity – TLAC) («το πρότυπο TLAC»), που εγκρίθηκαν μια εβδομάδα αργότερα στη σύνοδο κορυφής της G-20 στην Τουρκία³. Βάσει του προτύπου TLAC, απαιτείται από τις παγκοσμίως συστημικά σημαντικές τράπεζες (G-SIB), που στη νομοθεσία της Ένωσης αναφέρονται ως παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα (G-SII), να κατέχουν επαρκές ελάχιστο ποσό υποχρεώσεων υψηλής απορρόφησης ζημιών (χρησιμοποιήσιμων για διάσωση με ίδια μέσα) («ελάχιστη απαίτηση TLAC»), προκειμένου να εξασφαλίζεται ομαλή και ταχεία απορρόφηση των ζημιών και ανακεφαλαιοποίηση κατά την εξυγίανση. Στην ανακοίνωσή της, της 24ης Νοεμβρίου 2015⁴, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να υποβάλει νομοθετική πρόταση έως το τέλος του τρέχοντος έτους, ούτως ώστε να μπορέσει να εφαρμοστεί το πρότυπο TLAC έως τη συμφωνημένη προθεσμία του 2019.

Η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος των προσπαθειών της Επιτροπής να εφαρμόσει το πρότυπο TLAC στην Ένωση, μαζί με ορισμένες άλλες προτάσεις για την τροποποίηση του υφιστάμενου ενωσιακού πλαισίου ανάκαμψης και εξυγίανσης.

³ FSB (ΣΧΣ), *Principles on Loss-absorbing and Recapitalisation Capacity of Globally Systemically Important Banks (G-SIBs) in Resolution, Total Loss-absorbing Capacity (TLAC) Term sheet*, 9.11.2015.

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Προς την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης», 24.11.2015, COM(2015) 587 final.

Η πρόταση καλύπτει ειδικά τις στοχευμένες τροποποιήσεις της BRRD σχετικά με την κατάταξη, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, των κατόχων χρεωστικών μέσων που εκδίδονται από τις τράπεζες στην Ένωση, για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της BRRD και του TLAC όσον αφορά την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών. Προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρησιακή εκτέλεση και η ανθεκτικότητα των εξουσιών διάσωσης με ίδια μέσα, και για να αποφευχθεί η έλλειψη ασφάλειας δικαίου, βάσει του προτύπου TLAC απαιτείται να μπορούν οι υποχρεώσεις να είναι επιλέξιμες για TLAC μόνον εφόσον είναι χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας σε σχέση με άλλες υποχρεώσεις, δηλαδή εάν απορροφούν τις ζημίες, σε περίπτωση αφερεγγυότητας ή εξυγίανσης, πριν από άλλες «προνομιούχες» υποχρεώσεις, που εξαιρούνται ρητώς από την επιλεξιμότητα για TLAC, όπως τα παράγωγα, οι καλυπτόμενες καταθέσεις ή οι φορολογικές υποχρεώσεις. Το πρότυπο TLAC προβλέπει, επομένως, μια απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, που υπόκειται σε ορισμένες εξαιρέσεις, αλλά δεν είναι περιοριστικό ως προς τον τρόπο επίτευξης του στόχου αυτού.

Η απαίτηση TLAC για κατοχή μέσων χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα διακριτικής ευχέρειας των αρχών εξυγίανσης στην Ένωση να ζητούν την κάλυψη της MREL επίσης και με μέσα χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, έχουν οδηγήσει ορισμένα κράτη μέλη να αξιολογήσουν εκ νέου την εθνική τους κατάταξη στην πτωχευτική ιεραρχία. Κάποια κράτη μέλη έχουν τροποποιήσει (ή βρίσκονται στη διαδικασία τροποποίησης) την κατάταξη, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, ορισμένων πιστωτών των τραπεζών βάσει του εθνικού τους δικαίου περί αφερεγγυότητας, για να καταστεί λειτουργική η ενδεχόμενη εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα στο πλαίσιο της BRRD και για να διασφαλιστεί ότι τα G-SII της χώρας συμμορφώνονται με το πρότυπο TLAC για «απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας». Σύμφωνα με ορισμένες εθνικές προσεγγίσεις, το υφιστάμενο απόθεμα μη εξασφαλισμένου χρέους με εξοφλητική προτεραιότητα έχει τεθεί σε χαμηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα, με άμεση ισχύ, ώστε να μπορέσουν οι τράπεζες να συμμορφωθούν με οποιαδήποτε απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας που απορρέει από τη BRRD ή το πρότυπο TLAC. Στο πλαίσιο άλλων προσεγγίσεων, οι τράπεζες θα χρειαστεί να εκδώσουν νέο χρέος, που να πληροί το κριτήριο χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας. Καθώς οι εθνικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί μέχρι στιγμής διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό, επικρατεί ευρεία συναίνεση μεταξύ των ενδιαφερομένων και των κρατών μελών ότι, εάν υπάρχουν αποκλίνουσες προσεγγίσεις όσον αφορά την εκ του νόμου κατάταξη, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, των πιστωτών των τραπεζών, δημιουργείται αβεβαιότητα τόσο για τους εκδότες όσο και για τους επενδυτές, και καθίσταται δυσχερέστερη η εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα για τα διασυνοριακά ιδρύματα. Η αβεβαιότητα αυτή θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, κατά την έννοια ότι οι κάτοχοι μη εξασφαλισμένου χρέους θα μπορούσαν να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο στα διάφορα κράτη μέλη, και το κόστος συμμόρφωσης των τραπεζών με τις απαιτήσεις TLAC και MREL μπορεί να διαφέρει από κράτος μέλος σε κράτος μέλος. Επιπλέον, οι πιστωτές των τραπεζών στο πλαίσιο τέτοιων διαφορετικών εθνικών καθεστώτων αφερεγγυότητας θα αντιμετώπιζαν πολύ διαφορετική μεταχείριση, όταν θα αγόραζαν χρεωστικά μέσα που εκδίδονται από τράπεζες που εμπίπτουν σε διαφορετικά εθνικά καθεστώτα ιεράρχησης των πιστωτών.

Για τους ανωτέρω λόγους, στην έκθεσή του σχετικά με την Τραπεζική Ένωση⁵, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την περαιτέρω μείωση των νομικών κινδύνων των αξιώσεων στο πλαίσιο της αρχής περί μη επιδείνωσης της

⁵ Έκθεση σχετικά με την Τραπεζική Ένωση – Ετήσια έκθεση για το 2015 (2015/2221(INI)).

θέσης των πιστωτών, και στα συμπεράσματά του, της 17ης Ιουνίου 2016⁶, το Συμβούλιο ECOFIN κάλεσε την Επιτροπή να παρουσιάσει πρόταση για κοινή προσέγγιση της ιεράρχησης των πιστωτών τραπεζών.

Μια πρόταση που θα αφορά συγκεκριμένα την ιεράρχηση των πιστωτών των τραπεζών δικαιολογείται, υπό το πρίσμα του ιδιαίτερου χαρακτήρα των σχετικών θεμάτων και του επείγοντα χαρακτήρα της θέσπισης εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων, για να αποφευχθούν τυχόν περαιτέρω στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά. .

1.1. Συνοχή με ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Βάσει του υφιστάμενου ενωσιακού πλαισίου εξυγίανσης των τραπεζών, ήδη απαιτείται από όλες τις τράπεζες στην Ένωση να διατηρούν επαρκή ποσότητα υποχρεώσεων (χρησιμοποιήσιμων για διάσωση με ίδια μέσα) με υψηλό βαθμό απορρόφησης ζημιών, που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για διάσωση με ίδια μέσα κατά την εξυγίανση των τραπεζών. Με τη διευκόλυνση της θέσης σε εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα, μέσω της συμμόρφωσης με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας στο πλαίσιο της BRRD και του προτύπου TLAC, η πρόταση θα βελτιώσει την εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων και θα βοηθήσει να εφαρμοστεί το πρότυπο TLAC στην Ένωση. Ως εκ τούτου, η πρόταση είναι συνεπής με τον γενικό στόχο του ενωσιακού πλαισίου εξυγίανσης των τραπεζών, τουτέστιν να μειωθεί η στήριξη που παρέχεται από τους φορολογουμένους για την εξυγίανση των τραπεζών.

1.2. Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η πρόταση εντάσσεται σε μια ευρύτερη αναθεώρηση της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας της Ένωσης, που αποσκοπεί στη μείωση των κινδύνων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, με παράλληλη προώθηση της βιώσιμης χρηματοδότησης της οικονομικής δραστηριότητας. Είναι πλήρως συνεκτική με τους θεμελιώδεις στόχους της ΕΕ για προώθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, μείωση της στήριξης από τους φορολογουμένους για την εξυγίανση των τραπεζών, καθώς και συμβολή στη βιώσιμη χρηματοδότηση της οικονομίας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Νομική βάση

Η προτεινόμενη οδηγία τροποποιεί μια υφιστάμενη οδηγία, την οδηγία για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών (BRRD). Η νομική βάση της παρούσας πρότασης είναι η ίδια με τη νομική βάση της BRRD, η οποία είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Η εν λόγω διάταξη επιτρέπει τη θέσπιση μέτρων για την προσέγγιση των εθνικών διατάξεων, που έχουν ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η πρόταση εναρμονίζει τις εθνικές διατάξεις για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων, ιδίως όσον αφορά την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησής τους κατά την εξυγίανση, στον βαθμό που απαιτείται για να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη και οι τράπεζες της Ένωσης διαθέτουν τα ίδια εργαλεία και τις ίδιες ικανότητες για την αντιμετώπιση της πτώχευσης τραπεζών, σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα διεθνή πρότυπα (πρότυπο TLAC).

⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τον οδικό χάρτη για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_en.pdf.

Με τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων στην εσωτερική αγορά σχετικά με τη μεταχείριση ορισμένων πιστωτών των τραπεζών κατά την εξυγίανση, η πρόταση μειώνει σημαντικά τις αποκλίσεις μεταξύ των εθνικών κανόνων που αφορούν την ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, πράγμα το οποίο θα μπορούσε να νοθεύσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Η πρόταση έχει, επομένως, ως αντικείμενο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Επομένως, η ενδεδειγμένη νομική βάση είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ.

2.2. Επικουρικότητα

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, στους τομείς οι οποίοι δεν υπάγονται στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, η Ένωση θα πρέπει να παρεμβαίνει μόνον εφόσον και κατά τον βαθμό που οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μπορούν όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της προβλεπόμενης δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης.

Η Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν δεσμευθεί να εφαρμόσουν το ενωσιακό πλαίσιο ανάκαμψης και εξυγίανσης των τραπεζών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Ελλείψει δράσης από την Ένωση, τα κράτη μέλη θα έπρεπε να θεσπίσουν τα ίδια τους κανόνες σχετικά με τη μεταχείριση των πιστωτών των τραπεζών κατά την εξυγίανση, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα δυνάμει της BRRD και να τεθεί σε εφαρμογή το διεθνώς συμφωνημένο πρότυπο TLAC. Ως αποτέλεσμα των πολύ διαφορετικών εθνικών κανόνων, οι τράπεζες, καθώς και οι πιστωτές τους (επενδυτές), βρίσκονται αντιμέτωπες με έλλειψη ασφάλειας δικαίου, διαφορετικό και δυνητικά υψηλότερο κόστος σε σύγκριση με την κατάσταση που θα επικρατούσε, εάν είχε αναληφθεί δράση από την Ένωση. Ως εκ τούτου, είναι επιθυμητή η δράση της Ένωσης, προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα με εναρμονισμένο τρόπο, σύμφωνα με το παγκόσμιο πρότυπο TLAC, ούτως ώστε να ελαφρυνθεί όσο το δυνατόν περισσότερο το κόστος συμμόρφωσης των τραπεζών και των πιστωτών τους, με παράλληλη διασφάλιση αποτελεσματικής εξυγίανσης, σε περίπτωση χρεοκοπίας τραπεζών.

2.3. Αναλογικότητα

Βάσει της αρχής της αναλογικότητας, το περιεχόμενο και η μορφή της δράσης της Ένωσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για την επίτευξη των στόχων της, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους των Συνθηκών. Η πρόταση δεν θα επηρεάσει σημαντικά την επιβάρυνση των τραπεζών, προκειμένου να συμμορφωθούν με τους υφιστάμενους κανόνες για την ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης και να μειώσουν στο ελάχιστο το οικείο κόστος συμμόρφωσης με το πρότυπο TLAC. Επιπλέον, δεν θα επηρεαστούν τα δικαιώματα των πιστωτών των τραπεζών και των επενδυτών όσον αφορά τα υφιστάμενα αποθέματα τραπεζικού χρέους. Οι διατάξεις της πρότασης είναι, συνεπώς, αναλογικές προς ό,τι είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων της.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

3.1. Εκτίμηση επιπτώσεων

Καθώς αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης δέσμης μέτρων για την αναθεώρηση της χρηματοπιστωτικής νομοθεσίας της Ένωσης, που αποσκοπεί στη μείωση των κινδύνων στον χρηματοπιστωτικό τομέα, η πρόταση αποτέλεσε αντικείμενο εκτενούς εκτίμησης

επιπτώσεων. Το σχέδιο έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων υποβλήθηκε, στις 7 Σεπτεμβρίου 2016, στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου της Επιτροπής⁷. Κατά πρώτον, η επιτροπή διατύπωσε αρνητική γνώμη. Μετά την ενίσχυση της τεκμηριωμένης βάσης για κάποια στοιχεία της δέσμης μέτρων επανεξέτασης, η επιτροπή εξέδωσε θετική γνώμη, στις 27 Σεπτεμβρίου 2016.

Σύμφωνα με την πολιτική της για τη «βελτίωση της νομοθεσίας», η Επιτροπή διενήργησε εκτίμηση των επιπτώσεων διαφόρων εναλλακτικών επιλογών πολιτικής. Οι επιλογές πολιτικής αξιολογήθηκαν έναντι των βασικών στόχων για βελτίωση της ικανότητας απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών σε εξυγίανση, και της ασφάλειας δικαίου και συνοχής του πλαισίου εξυγίανσης. Η αξιολόγηση διενεργήθηκε με την εξέταση της αποτελεσματικότητας ως προς την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, και της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας της υλοποίησης διαφόρων επιλογών πολιτικής.

Η εκτίμηση επιπτώσεων απορρίπτει την επιλογή της μη αλλαγής πολιτικής όσον αφορά την ιεράρχηση των πιστωτών των τραπεζών σε περίπτωση αφερεγγυότητας στην Ένωση, καθόσον η επιλογή αυτή δημιουργεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά για το τραπεζικό μη εξασφαλισμένο χρέος με εξοφλητική προτεραιότητα, διότι το διαφορετικό καθεστώς που διέπει τους κατόχους χρεωστικών μέσων των τραπεζών στα διάφορα κράτη μέλη μπορεί να επηρεάσει με άνισο τρόπο το κόστος χρηματοδότησης των τραπεζών. Από την άποψη της εναρμόνισης, έχουν εξεταστεί διάφορες επιμέρους επιλογές⁸ και η εκτίμηση επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η δημιουργία μιας ειδικής κατηγορίας «μη προνομιούχων» με εξοφλητική προτεραιότητα για το μη εξασφαλισμένο χρέος αποτελεί τον αποτελεσματικότερο τρόπο από πλευράς κόστους για να υπάρξει συμμόρφωση με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας του προτύπου TLAC για τα G-SII, καθώς και με το κατά περίπτωση αίτημα των αρχών εξυγίανσης για τήρηση της MREL μέσω του χρέους χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας. Σε αντίθεση με τα μέσα ιδίων κεφαλαίων, τα εν λόγω χρεωστικά μέσα θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάσωση με ίδια μέσα μόνον σε περίπτωση εξυγίανσης των τραπεζών, μετά την απομείωση ή τη μετατροπή των όποιων μέσων ιδίων κεφαλαίων και πριν από τη χρησιμοποίηση άλλων υποχρεώσεων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας στη διάσωση με ίδια μέσα. Το βασικό πλεονέκτημα αυτής της επιλογής είναι ότι οι τράπεζες θα μπορούν να συνεχίσουν να εκδίδουν (λιγότερο δαπανηρό) χρέος με εξοφλητική προτεραιότητα, για χρηματοδοτικούς ή λειτουργικούς λόγους, ενώ η νέα κατηγορία χρέους θα μπορούσε να χρησιμεύσει κυρίως για την κανονιστική συμμόρφωση με τους κανόνες για την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης.

3.2. Θεμελιώδη δικαιώματα

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κυρίως, το δικαίωμα ιδιοκτησίας και την επιχειρηματική ελευθερία, και πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία εξασφαλίζει ότι η παρεμβολή στα δικαιώματα ιδιοκτησίας των πιστωτών των τραπεζών δεν είναι δυσανάλογη. Θα διασφαλίσει ότι οι θιγόμενοι πιστωτές δεν υφίστανται μεγαλύτερες

⁷ Σύνδεσμος προς την εκτίμηση επιπτώσεων και τη σύνοψή της.

⁸ Οι τρεις επιμέρους επιλογές είναι: i) θεσμοθετημένη χαμηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα για όλα τα μη εξασφαλισμένα χρεωστικά μέσα, με αναδρομική ισχύ· ii) δημιουργία μιας κατηγορίας «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα· iii) θεσμοθετημένη προτιμησιακή μεταχείριση όλων των καταθέσεων έναντι των προνομιούχων απαιτήσεων.

ζημίες από εκείνες που θα είχαν υποστεί εάν το ίδρυμα είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, κατά τη στιγμή που ελήφθη η απόφαση για εξυγίανση.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Βάσει της πρότασης, απαιτείται από τα κράτη μέλη να μεταφέρουν τις τροποποιήσεις της BRRD στην εθνική τους νομοθεσία έως τον [Ιούνιο 2017] και απαιτείται από τις τράπεζες να συμμορφωθούν με τους τροποποιημένους κανόνες από τον [Ιούλιο 2017].

5.2. Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Η πρόταση τροποποιεί το άρθρο 108 της BRRD, με μερική εναρμόνιση της σειράς κατάταξης των πιστωτών των τραπεζών στην πτωχευτική ιεραρχία, όσον αφορά τη σειρά προτεραιότητας των κατόχων τραπεζικού μη εξασφαλισμένου χρέους με εξοφλητική προτεραιότητα, που είναι επιλέξιμο για τους σκοπούς των κανόνων της BRRD και του προτύπου TLAC σχετικά με την ικανότητα απορρόφησης των ζημιών και της ανακεφαλαιοποίησης για τις τράπεζες, και ιδίως την απαίτηση «χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας».

Στη νέα διάταξη διατηρείται η υφιστάμενη κατηγορία χρέους με εξοφλητική προτεραιότητα, ωστόσο δημιουργείται μια νέα κατηγορία περιουσιακών στοιχείων – «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα – που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για διάσωση με ίδια μέσα κατά την εξυγίανση μόνον μετά από άλλα κεφαλαιακά μέσα, αλλά πριν από άλλες υποχρεώσεις με εξοφλητική προτεραιότητα. Τα ιδρύματα διατηρούν την ελευθερία να εκδίδουν χρέος και στις δύο κατηγορίες, ενώ μόνον η κατηγορία «μη προνομιούχων» με εξοφλητική προτεραιότητα είναι επιλέξιμη για την ελάχιστη απαίτηση TLAC ή κάθε απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, που θα μπορούσε να επιβληθεί από τις αρχές εξυγίανσης, κατά περίπτωση.

Η προτεινόμενη οδηγία δεν αναμένεται να επηρεάσει τα υφιστάμενα αποθέματα τραπεζικού χρέους και την εκ του νόμου σειρά προτεραιότητάς τους σε περίπτωση αφερεγγυότητας και, μετά την ημερομηνία εφαρμογής της, θα εφαρμόζεται σε κάθε έκδοση τραπεζικού χρέους. Όσον αφορά τα χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 [Ιούλιος 2017], η κατάταξή τους, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, θα πρέπει να διέπεται από τη νομοθεσία των κρατών μελών, όπως είχε εκδοθεί στις [31 Δεκεμβρίου 2016].

Η προτεινόμενη οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να τη μεταφέρουν στο εσωτερικό τους δίκαιο έως την/τις [Ιουνίου 2017] και η ημερομηνία εφαρμογής της καθορίζεται για την/τις [Ιουλίου 2017].

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσω στην πτωχευτική ιεραρχία

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁰,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΣΧΣ) δημοσίευσε τους όρους λειτουργίας («Term Sheet») της συνολικής ικανότητας απορρόφησης ζημιών («το πρότυπο TLAC»), στις 9 Νοεμβρίου 2015, οι οποίοι εγκρίθηκαν από τη G-20 τον Νοέμβριο του 2015. Βάσει του προτύπου TLAC, απαιτείται από τις παγκοσμίως συστημικά σημαντικές τράπεζες (G-SIB), που στο πλαίσιο της Ένωσης αναφέρονται ως παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα (G-SII), να κατέχουν επαρκές ελάχιστο ποσό υποχρεώσεων υψηλής απορρόφησης ζημιών (χρησιμοποιήσιμων για διάσωση με ίδια μέσα), προκειμένου να εξασφαλίζεται ομαλή και ταχεία απορρόφηση των ζημιών και ανακεφαλαιοποίηση κατά την εξυγίανση. Στην ανακοίνωσή της, της 24ης Νοεμβρίου 2015¹¹, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να υποβάλει νομοθετική πρόταση έως το τέλος του 2016, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του προτύπου TLAC έως τη διεθνώς συμφωνημένη προθεσμία του 2019.
- (2) Για την εφαρμογή του προτύπου TLAC στην Ένωση χρειάζεται να λαμβάνεται υπόψη η υφιστάμενη ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων

⁹ ΕΕ C της , σ. .

¹⁰ ΕΕ C της , σ. .

¹¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Προς την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης», 24.11.2015, COM(2015) 587 final.

(«MREL»), που εφαρμόζεται ειδικά για κάθε ίδρυμα σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων στην Ένωση, όπως ορίζεται στην οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹². Καθώς με τη MREL και την TLAC επιδιώκεται ο ίδιος στόχος, ήτοι να διασφαλίζεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων στην Ένωση διαθέτουν επαρκή ικανότητα απορρόφησης ζημιών, οι δύο απαιτήσεις θα πρέπει να είναι συμπληρωματικά στοιχεία ενός κοινού πλαισίου. Από λειτουργική άποψη, το εναρμονισμένο ελάχιστο επίπεδο του προτύπου TLAC για G-SII («η ελάχιστη απαίτηση TLAC») θα πρέπει να εισαχθεί στην ενωσιακή νομοθεσία μέσω τροποποιήσεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³, ενώ η προσαύξηση ανάλογα με το ίδρυμα για G-SII και η απαίτηση ανάλογα με το ίδρυμα για ιδρύματα που δεν είναι G-SII θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με στοχευμένες τροποποιήσεις της οδηγίας 2014/59/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴. Οι σχετικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας όσον αφορά την κατάταξη των μη εξασφαλισμένων χρεωστικών μέσων στην πτωχευτική ιεραρχία είναι συμπληρωματικές με εκείνες των προαναφερόμενων νομοθετικών πράξεων και της οδηγίας 2013/36/ΕΕ¹⁵.

- (3) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων να διαθέτουν επαρκή ικανότητα απορρόφησης ζημιών και ανακεφαλαιοποίησης, προκειμένου να διασφαλίζεται ομαλή και ταχεία απορρόφηση των ζημιών και ανακεφαλαιοποίηση κατά την εξυγίανση, με ελάχιστο αντίκτυπο στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τους φορολογουμένους. Αυτό θα πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων με μια ελάχιστη απαίτηση TLAC, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013, και μια απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιτρεπτών υποχρεώσεων, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2014/59/ΕΕ.
- (4) Βάσει του προτύπου TLAC, όπως εφαρμόζεται στο δίκαιο της Ένωσης με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013, απαιτείται από τα G-SII να πληρούν, με ορισμένες εξαιρέσεις, την ελάχιστη απαίτηση TLAC, όπου οι υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης που προκύπτουν από χρεωστικά μέσα έπονται, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, σε προτεραιότητα άλλων υποχρεώσεων υψηλής εξασφάλισης («απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας»). Η οδηγία 2014/59/ΕΕ επιτρέπει στις αρχές εξυγίανσης να ζητούν, κατά περίπτωση, να ανταποκρίνονται τα

¹² Οδηγία 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 190.

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2014, περί θεσπίσεως ενιαίων κανόνων και διαδικασίας για την εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και ορισμένων επιχειρήσεων επενδύσεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης και ενός Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010, ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1.

¹⁵ Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ, ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338.

G-SII και άλλα ιδρύματα στη συγκεκριμένη απαίτηση για έκαστο εξ αυτών με υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης, ούτως ώστε να ελαφρύνουν τον κίνδυνο νομικής αμφισβήτησης από τους πιστωτές, με βάση το γεγονός ότι οι ζημίες τους κατά την εξυγίανση είναι υψηλότερες από τις ζημίες τις οποίες θα υφίστατο υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.

- (5) Ορισμένα κράτη μέλη έχουν τροποποιήσει ή βρίσκονται στη διαδικασία τροποποίησης της κατάταξης, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, του μη εξασφαλισμένου χρέους με εξοφλητική προτεραιότητα βάσει του εθνικού τους δικαίου περί αφερεγγυότητας, ώστε να επιτρέπουν στα οικεία πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων να συμμορφώνονται με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και στην οδηγία 2014/59/ΕΕ.
- (6) Οι εθνικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί μέχρι σήμερα διαφέρουν σημαντικά. Η απουσία εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων δημιουργεί αβεβαιότητα, τόσο για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις εταιρείες επενδύσεων που προβαίνουν σε εκδόσεις όσο και τους επενδυτές, και καθιστά δυσκολότερη την εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα για διασυννοριακά ιδρύματα. Το γεγονός αυτό οδηγεί επίσης σε στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, δεδομένου ότι το κόστος για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων προκειμένου να συμμορφωθούν με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και στην οδηγία 2014/59/ΕΕ, και το κόστος που επιβαρύνει τους επενδυτές, όταν αγοράζουν χρεωστικά μέσα που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, μπορούν να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης.
- (7) Στην έκθεσή του σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την περαιτέρω μείωση των νομικών κινδύνων των αξιώσεων στο πλαίσιο της αρχής περί μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών, και στα συμπεράσματά του, της 17ης Ιουνίου 2016¹⁶, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να παρουσιάσει πρόταση για κοινή προσέγγιση της ιεράρχησης των πιστωτών τραπεζών, προκειμένου να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου σε περίπτωση εξυγίανσης.
- (8) Είναι, ως εκ τούτου, αναγκαίο να αρθούν τα σημαντικά εμπόδια για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, που προκύπτουν από την απουσία εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων σχετικά με την ιεράρχηση των πιστωτών των τραπεζών, καθώς και να αποτραπεί η εμφάνιση παρόμοιων εμποδίων και στρεβλώσεων στο μέλλον. Κατά συνέπεια, το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όπως ερμηνεύεται σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για την παρούσα οδηγία.
- (9) Προκειμένου να μειωθεί στο ελάχιστο δυνατό το κόστος της συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων επενδύσεων με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, καθώς και ο όποιος αρνητικός αντίκτυπος στο κόστος χρηματοδότησής τους, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να επιτρέπει στα κράτη μέλη να διατηρήσουν την υφιστάμενη κατηγορία μη εξασφαλισμένου χρέους με εξοφλητική προτεραιότητα, που έχει την υψηλότερη κατάταξη, σε περίπτωση αφερεγγυότητας, μεταξύ των χρεωστικών μέσων, και η έκδοσή της είναι λιγότερο

¹⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τον οδικό χάρτη για την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_en.pdf

δαπανηρή για τα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων από οποιεσδήποτε άλλες υποχρεώσεις χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας. Θα πρέπει, ωστόσο, να απαιτηθεί από τα κράτη μέλη να δημιουργήσουν μια νέα κατηγορία περιουσιακών στοιχείων – «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα – που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για διάσωση με ίδια μέσα κατά την εξυγίανση μόνον μετά από άλλα κεφαλαιακά μέσα, αλλά πριν από άλλες υποχρεώσεις με εξοφλητική προτεραιότητα. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διατηρήσουν την ελευθερία να εκδίδουν χρέος και στις δύο κατηγορίες, ενώ μόνον η κατηγορία «μη προνομιούχων» με εξοφλητική προτεραιότητα θα πρέπει να είναι επιλέξιμη για την τήρηση της απαίτησης χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και της οδηγίας 2014/59/ΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν θα δοθεί η δυνατότητα στα πιστωτικά ιδρύματα και τις επιχειρήσεις επενδύσεων να χρησιμοποιούν, για τη χρηματοδότησή τους ή για οποιουσδήποτε άλλους λειτουργικούς λόγους, τα λιγότερο δαπανηρά χρεωστικά μέσα με εξοφλητική προτεραιότητα, εκδίδοντας όμως και τη νέα κατηγορία «μη προνομιούχων» με εξοφλητική προτεραιότητα, για τη συμμόρφωση με την απαίτηση χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας.

- (10) Για να διασφαλιστεί ότι η νέα κατηγορία «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 και της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν ώστε η αρχική συμβατική διάρκειά τους να εκτείνεται σε ένα έτος, τα χρεωστικά μέσα να μην εμφανίζουν χαρακτηριστικά παραγώγων, και στα έγγραφα των συμβάσεων που σχετίζονται με την έκδοσή τους να αναφέρεται ρητά η κατάταξή τους υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας.
- (11) Για να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου για τους επενδυτές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα συνήθη χρεωστικά μέσα με εξοφλητική προτεραιότητα έχουν υψηλότερη σειρά κατάταξης στο εθνικό τους δίκαιο περί αφερεγγυότητας από τη νέα κατηγορία «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα, υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι η νέα κατηγορία «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα έχουν υψηλότερη σειρά κατάταξης από τη σειρά προτεραιότητας των μέσων ιδίων κεφαλαίων ή όποιων άλλων υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης, και ότι, αντιθέτως προς τα εν λόγω μέσα ή υποχρεώσεις, η κατηγορία «μη προνομιούχων» χρεωστικών μέσων με εξοφλητική προτεραιότητα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για διάσωση με ίδια μέσα μόνον όταν το ίδρυμα έκδοσης τίθεται υπό εξυγίανση.
- (12) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, ειδικότερα η θέσπιση ενιαίων κανόνων όσον αφορά την ιεράρχηση των πιστωτών των τραπεζών για τους σκοπούς του ενωσιακού πλαισίου ανάκαμψης και εξυγίανσης, δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και μπορούν συνεπώς, λόγω των διαστάσεων της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών.
- (13) Είναι σκόπιμο οι τροποποιήσεις της οδηγίας 2014/59/ΕΕ, που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, να εφαρμόζονται σε υποχρεώσεις που θα εκδοθούν κατά ή μετά την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και σε υποχρεώσεις που εξακολουθούν να εκκρεμούν κατά την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, για λόγους ασφάλειας δικαίου και για να μετριαστεί το μεταβατικό κόστος όσο το δυνατόν περισσότερο, τα κράτη μέλη

θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι η μεταχείριση όλων των εκκρεμών υποχρεώσεων, τις οποίες έχουν εκδώσει τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις επενδύσεων πριν από την εν λόγω ημερομηνία, διέπεται από τη νομοθεσία των κρατών μελών, όπως είχε εκδοθεί στις [31 Δεκεμβρίου 2016]. Επομένως, οι εκκρεμείς υποχρεώσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπόκεινται στις κανονιστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2014/59/ΕΕ και στη σχετική εθνική νομοθεσία, στην έκδοση που είχε εγκριθεί στις [31 Δεκεμβρίου 2016].

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις της οδηγίας 2014/59/ΕΕ

1. Από τον τίτλο του άρθρου 108 διαγράφονται οι λέξεις «των καταθέσεων», και από το άρθρο 108 πρώτο εδάφιο στοιχείο α) διαγράφονται οι λέξεις «μη προνομιούχων».
2. Στο τέλος του άρθρου 108, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

«2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, για τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ) και δ), οι κοινές μη εξασφαλισμένες απαιτήσεις που προκύπτουν από χρεωστικά μέσα με την υψηλότερη σειρά κατάταξης μεταξύ των χρεωστικών μέσων στο εθνικό δίκαιο που διέπει τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας έχουν υψηλότερη σειρά κατάταξης από εκείνη των μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων που προκύπτουν από χρεωστικά μέσα που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

 - α) η αρχική συμβατική διάρκεια των χρεωστικών μέσων εκτείνεται σε ένα έτος·
 - β) δεν έχουν χαρακτηριστικά παραγώγων·
 - γ) στα έγγραφα των συμβάσεων που σχετίζονται με την έκδοση αναφέρεται ρητά η κατάταξη βάσει του παρόντος εδαφίου.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κοινές μη εξασφαλισμένες απαιτήσεις που προκύπτουν από χρεωστικά μέσα τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 2 έχουν υψηλότερη σειρά κατάταξης στο εθνικό δίκαιο που διέπει τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας από τη σειρά κατάταξης των απαιτήσεων που προκύπτουν από μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 48 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ).
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εθνική τους νομοθεσία που διέπει τις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, όπως έχει εκδοθεί έως τις [31 Δεκεμβρίου 2016], έχει εφαρμογή για κοινές μη εξασφαλισμένες απαιτήσεις που προκύπτουν από χρεωστικά μέσα που εκδίδονται από τις οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχεία α), β), γ) και δ) πριν από [ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας οδηγίας – Ιούλιος 2017].»

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο την/στις [Ιουνίου 2017], τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
- Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από την/τις [Ιουλίου 2017].

2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος